

Origen del Masnou

El Masnou

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: El Masnou

Coordenades:

Latitud: 41.47922
Longitud: 2.31914
UTM Est (X): 443155
UTM Nord (Y): 4592181

Classificació

Número de fitxa 08118 - 291
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 23/02/2010 - 01:00

Descripció

Llegenda recollida per F. Agell sobre els orígens del Masnou que diu:

"Hi havia a Teià una noia molt bonica, d'aquestes com mai se n'havia vist i com mai se'n tornaria a veure cap més per molt que duri el món, anomenada Maria. Era pubilla d'una de les cases de pagès principals del poble, Ca l'Estany, i era tan maca i graciosa com bona cristiana. No cal dir que tenia ben bé capgirats els cervells dels millors hereus de Teià, i fins i tot els de la resta de la comarca.

Sense saber com, la fama de la seva formositat havia arribat a les illes Balears, que llavors estaven ocupades pels moros. Aquests, dedicats a la pirateria, no deixaven en pau les nostres costes ni un moment. Coneixien molt bé el país i els seus costums, per això i per haver estat entre nosaltres tant de temps.

Un moro de les illes, molt galant, de principesc llinatge i moltes riqueses, restà molt impressionat pels relats que li feien sobre la formositat de la noia. Així, aparellà un xabec de la seva propietat, la lleugeresa del qual, a favor de robustos remers i de la corresponen vela llatina, més blanca que una tofa de neu, li donaven l'aire d'una gavina que corria sobre les aigües cercant el seu aliment més que no pas d'una embarcació. Es dirigí cap a la costa del Maresme i, ben informat per un renegat teianenc, jurà no tornar-se'n sense la pubilla. Amb aquest objecte, alguns dels seus criats es disfressaren amb vestits iguals als dels naturals del país, artificio utilitzat pels pirates per tal de sorprendre i enganyar millor les víctimes que intentaven fer en les platges.

Desembarcats, es dirigiren cap a Teià. Fou un diumenge el dia escollit pels musulmans per a millor dur a terme el seu intent de rapte, ja que sabien que els cristians tenien l'obligació d'anar a missa. Arribats els pirates al poble, i apostats convenientment, esperaren que la noia sortís de l'església. Quan ho va fer, i com tenia per costum, s'encaminà tota sola cap a casa, ben segura que no l'esperava cap desgràcia.

En un punt gens apartat de la població, els pirates l'envoltaren amb aire de contemplar-la. Ningú no en va fer cas, doncs tothom estava acostumat a veure la noia sempre obsequiada i respectada, i encara dels forasters vinguts expressament per admirar tan gentil criatura. Però en observar alguns curiosos que els desconeguts mostraven intencions d'encaminar-la cap a un torrent que es desvia molt de Ca l'Estany, entraren en sospites. En un obrir i tancar d'ulls, els pirates foren seguits, atrapats i envoltats pels veïns que, adonant-se d'alguns gestos de resistència que feia la noia, més vius encara en veure que es tractava de desconeguts. Impulsats per una acció generosa, els teianencs l'empregueren contra els moros: el primer a caure fou el cabdill pirata, que quedà cadàver i materialment destrossat a pedrades. El seguiren en la seva dissort alguns dels seus auxiliars, mentre que altres pogueren escapolar-se. Un dels pirates fou fet presoner, salvant la vida momentàniament mercès a les súpliques de la noia, que mig desmaiada per les emocions viscudes i a causa de la carnisseria que contemplava, no sabia ben bé el que li passava.

Ella fou acompanyada a casa seva immediatament, mentre que el pirata fou portat a la presó i lliurat a les autoritats. Allà confessà el malvat intent del seu amo que, segons digué, era un dels principals de Mallorca per ses riqueses, càrrecs públics i demés consideracions, doncs era net i descendent directe del cèlebre Hassan, valí d'Osca.

A causa de l'inaudit esdeveniment, el torrent que fou finalment sepultura del cabdill àrab va ser anomenat - Torrent d'Hassan, nom que els del poble no esperaven que quedés adulterat pel temps, sinó que ben aviat van dir-ne, per mofa del moro Torrent de l'Ase.

Observacions:

(Continuació descripció)

Així, salvades meravellosament la vida i la virtut de l'agraciada Maria, pogueren tenir lloc una porció de fets portentosos que la Providència tenia reservats a aquest poble. Els fets esdevinguts en el torrent obriren els ulls de la família de la noia, per a l'immediat casament de la qual es donà molta pressa. Aquest cerimonial fou molt digne d'ella i celebrat per tot el poble de Teià. La nova família volgué alçar prop de la platja una nova llar: el Mas Nou, que amb el temps donaria nom a la bonica població que tots coneixem. I a l'hora, començà a sortir un nom que en l'avenir, havia de recordar la situació i la manera de ser d'aquest poble: involuntàriament, i de manera espontània, brollava de tots els llavis de la nova masia, dels seus nombrosos descendents i veïnat, la paraula Maristany, contracció facilíssima i gens forçada de Maria Estany."

Una segona tradició sobre l'origen del Masnou explica que un teianenc es construï una caseta prop del mar; tant a prop que un temporal se l'endugué. Va decidir construir-ne una altra en un lloc més segur. Quan anava a fer-ho, algú li va preguntar a on anava i ell respongué: a construir un mas nou.

Bibliografia

AGELL, F. (1914). Memòria sobre El Masnou, dins Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, núm. 237. Barcelona, pàgs. 264 - 267.

BASSEGODA, Pere (1928). Masnou. Notas para la contribución al estudio de la historia de Masnou. Ed. Iberia. Barcelona, pàgs. 49-50.

COLL, Ramon i MODOLELL, Josep M. (1999). Llegendes, tradicions i fets de la Serralada de Marina: apunts sobre etnografia del Maresme. Oikos-Tau. Vilassar de Mar, pàgs. 110-113.